

የእንስሳት ብዝሃ ሕይወት የባህሪያት ትንተና ማካሄድ

የእንስሳት ብዝሃ ሕይወት የዘቦታና የኢዘቦት ጥበቃ ማካሄድ፤ የእንስሳት ብዝሃ ሕይወት ዘላቂታዊ አጠቃቀም ለማስፈን የምርምር ተግባር ማከናወን የሕግ ክፍተትን መለየትና የአህዝቦት ሥራ መሥራት

የእንስሳት ብዝሃ ሕይወት ዘላቂታዊ አጠቃቀም ክትትልና ግምገማ የማካሄድ

የደቂቅ አካላት ብዝሃ ሕይወት ዳይሬክቶሬት

ደቂቅ አካላትን የመለየት ፣ ባህሪያቸውን የመተንተንና የማንበር የደቂቅ አካላት ብዝሃ ሕይወት ለግብርና፣ ለጤና፣ ለኢንዱስትሪና ለአካባቢ ጥበቃ በስፋት ጥቅም ላይ እንዲውል የማስቻል በጠቀሜታቸው የላቁ ዘረመል ያላቸውን ዝርያዎች/ዓይነቶች የማስተዋወቅ

ለሥርዓተ ምኅዳር አገልግሎት ሰፊ ድርሻ ያላቸውን ደቂቅ አካላት በቦታቸው የመጠበቅ

የደቂቅ አካላት ብዝሃ ሕይወትን ለመጠበቅ፣ ለማበልፀግና ለመጠቀም ከሚሰሩ ብሔራዊና ዓለም አቀፍ የምርምር፣ የትምህርትና የልማት ተቋማት ጋር በመተባበር መስራት

የጀነቲክ ሀብትና አርክቦትና ጥቅም ተጋሪነት ብዝሃ ሕይወት ዳይሬክቶሬት

ለምርምር፣ ለጥቅም ተጋሪነት(ለንግድ) ዓላማ የጀነቲክ ሀብትና ተያያዥ የማህበረሰብ እውቀት አርክቦት ፍቃድ መስጠት

በህገ ወጥ የጀነቲክ ሀብት ዝውውር፣ በመጤ ወራሪ ዝርያና በልውጥ ሕያዋን ላይ ቁጥጥርና ክትትል ግምገማ ማድረግ

ቀልጣፋና ህጋዊ የጀነቲክ ሀብት አርክቦት ፍቃድና ፍትሀዊ የጥቅም ተጋሪነት እንዲሰፍን የሚያስችሉ ህጎች፣ ደንቦችና መመሪያዎች እንዲወጡና ቀደም ብለው የወጡትን ክፍተቶች በመለየት የማሻሻያ ሀሳብ በማቀረብ እንዲሻሻል ማድረግ

የተዘጋጁ ወይም የተሸሻሉ የአርክቦት ህጎች፣ ደንቦችና መመሪያዎች ማስተዋወቅ፣ መተግበርና እንዲተገበሩ ማድረግ

ከአርክቦትና ጥቅም ተጋሪነት ጋር ተያያዥ የሆኑ ጥናትና ምርምር ማካሄድ

በአርክቦትና ጥቅም ተጋሪነት ላይ የተገልጋይና የባለድርሻ አካላት ግንዛቤ ለማሳደግ የአቅም ግንባታ ፣ የአህዝቦትና ኔትዎርኪንግ ስራዎችን ማከናወን ናቸው

በኢንስቲትዩ ስር የሚገኙ የብዝሃ ሕይወት ማዕከላት

1. መቀሌ (ትግራይ እና አፋር አካባቢ)
2. ባህርዳር (አማራ አካባቢ)
3. መቱ (ጅማ፣ ምስራቅ ወለጋ፣ ኢሉአባባ፣ ከፋ ሸካ፣ ቤንቸማጂ አካባቢዎች)
4. ሀዋሳ(የደቡብ ህዝቦች አካባቢና ቦረና)
5. ጎባ(አርሲ፣ ባሌ፣ምስራቅ ሸዋ አካባቢዎች)
6. ሐረር(ሐረር፣ ድሬዳዋ፣ሶማሌ፣ ምዕራብና ምስራቅ ሀረርጌ አካባቢዎች)
7. አሶሳ (ቤንሻንጉል፣ ጋምቤላ፣ ምዕራብ ወለጋ እና አዋሳኝ አካባቢዎች)

እፅዋት አፀድ

1. ሸሸመኔ እፅዋት አጸድ
2. ጂማ ዕጽዋት አጸድ

ጂን ባንክ

1. ፊቼ ጂን ባንክ

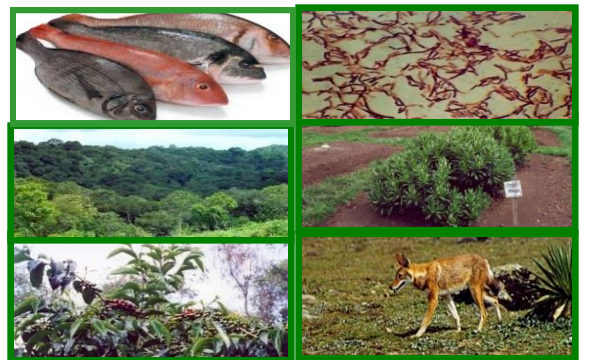
የኢትዮጵያ ብዝሃ ሕይወት ኢንስቲትዩትን የተለያዩ መረጃዎች ለማግኘት የፊስቡክ ገጻችንን

Ethiopian Biodiversity Institute -EBI
Like and follow ያድርጉ

ድረ ገጻችንን www.EBI.gov.et ይጎብኙ

የኢትዮጵያ ብዝሃ ሕይወት ኢንስቲትዩት

ETHIOPIAN BIODIVERSITY
INSTITUTE

የህዝብ ግንኙነትና ኮሙኒኬሽን ዳይሬክቶሬት
የተዘጋጀ

የኢትዮጵያ ብዙሀን ሕይወት ኢንሰሩትዩት

ራዕይ

በ2015 በብዙሀን ሕይወት ጥበቃ እና ዘላቂታዊ አጠቃቀም በአፍሪካ የልህቀት ማዕከል መሆን

ተልዕኮ

የሀገራችን የብዙሀን ሕይወትና ተያያዥ ነባር እውቀት በአግባቡ ማጥናት፣ አሳታፊ የጥበቃ ሥርዓትን መፍጠር፣ ማበልፀግ፣ አርክቦትና ጥቅም ተጋሪነትን በማረጋገጥ ሀብቱ በዘላቂነት ለልማት እንዲውል ማመቻቸት

አላማ

የሀገሪቷን የብዙሀን ሕይወት ሀብቶች መጠበቅ፤ በዘላቂነት ጥቅም ላይ እንዲውሉ ማድረግ፤ የጀነቲክ ሀብት አርክቦትና ፍትሀዊ ጥቅም ተጋሪነትን ማስፈን

የኢትዮጵያ ብዙሀን ሕይወት ኢንሰሩትዩት ዋና ዋና ተግባራት

የሀገሪቱን የብዙሀን ሕይወት ሀብትና ተያያዥ የማህበረሰብ እውቀቶች ጥበቃ፣ ዘላቂታዊ አጠቃቀም እና ፍትሀዊና ሚዛናዊ ጥቅም ተጋሪነትን የሚመለከቱ የፖሊሲና የሕግ ሀሳቦችን ማመንጨትና ሲፈቀዱም ስራ ላይ ማዋል እና ስራ ላይ መዋላቸውን መከታተል።

በሀገሪቱ የሚገኘውን የዕፅዋት ፣ የእንስሳትና ደቂቅ ሕዋሳትን ተለያይነትና ስርጭት በመቃኘትና በማሰስ የሀገሪቷን ብዙሀን ሕይወት ሀብት መጠንና ባህሪ መለየትና መገምገም እንዲሁም የሚገኙበትን ሁኔታ በየጊዜው መከታተል።

የብዙሀን ሕይወት ጥበቃን፣ ዘላቂታዊ አጠቃቀም እንዲሁም አርክቦትና ጥቅም ተጋሪነትን ለማረጋገጥ የሚረዱ ምርምሮችን ማካሄድ፣ እንዲሁም በብዙሀን ሕይወት ላይ አሉታዊ ተፅዕኖ የሚያደርሱ ሂደቶችን የእንቅስቃሴ አይነቶችን በመለየት የሚያደርሱትን ተፅዕኖ በየጊዜው መከታተል እና የማንበረዳና ዘላቂታዊ አጠቃቀም ስልቶችን መወሰን።

በኢዘቦታ መጠበቅ የሚገባቸውን ነባርና የተሻሻሉ ዝርያዎች ናሙና በመሰብሰብ በኢዘቦታ ማንበር ፣ ባህሪያቸውን መተንተን መገምገም እና ለቀጣይ ምርምር እና ልማት የሚውሉበትን ሁኔታ ማመቻቸት።

የሀገሪቱን ቁልፍ የብዙሀን ሕይወት ቦታዎች በመቃኘት፣ በማሰስና በማጥናት ስርዓተ ምህዳርን መሰረት ያደረገ የአጠባበቅ ዘዴን በመከተል በዘቦታ መጠበቅ ወይም የሚጠበቁበትን ሁኔታ ማመቻቸት።

በአርክቦት ሕግ መሰረት የአርክቦት ውሎችን ተደራድሮ መዋዋል፣ የአርክቦት ፈቃድ መሰረት እና ተግባራዊነታቸውን መከታተል።

የብዙሀን ሕይወት ናሙና ከውጭ ሀገር ለማስመጣት የሚያስችል መመሪያ ማውጣትና የማስገቢያ ፈቃድ በመስፈርት መሰረት መስጠት

የሀገሪቱ የብዙሀን ሕይወት መረጃዎች የሚጠበቁበትንና ጥቅም ላይ የሚውሉበትን ሥርዓት መዘርጋት።

በኢንሰሩትዩቱ ስር የሚገኙ 5 ዋና የምርምር ዳይሬክቶሬቶች እና ተግባራቸው

የአዝርዕትና ሆርቲካልቸር ብዙሀን ሕይወት ዳይሬክቶሬት

ከተለያዩ የሀገሪቱ ሥርዓተ ምህዳር ቅኝትና ዳሰሳ በማድረግ የአዝርዕትና ሆርቲካልቸር ዝርያዎችንና ዓይነቶችን የመለየት/የመሰብሰብ እና የማንበር ስራን ማከናወን

ባህሪያቸው የታወቀ እና የተተነተነ ናሙናዎችን ለተጠቃሚዎች ማቅረብ

የሀገሪቱ የአዝርዕትና ሆርቲካልቸር ነባር ዝርያዎች በማህበረሰቡ እንዲጠበቁ ግንዛቤ ማሳደግ

የአዝርዕትና ሆርቲካልቸር ብዙሀን ሕይወትን ለማበልፀግና ለመጠቀም ከሚሰሩ ዓለም አቀፍ ተቋማት ጋር በመተባበር መስራት

የአዝርዕትና ሆርቲካልቸር ብዙሀን ሕይወትን ኢዘቦታና የዘቦታ ጥበቃ

ስልቶችን ተግባራዊ ማድረግና በክልሎችም ተግባራዊ እንዲሆኑ ድጋፍ መስጠትና መከታተል

የደን ግጥሽ መሬት እጽዋት ብዙሀን ሕይወት ዳይሬክቶሬት

የደንና ግጥሽ መሬት ዕፅዋት ዝርያ ወይም የዘር ናሙና መሰብሰብ

የደንና ግጥሽ መሬት ዕፅዋት ዝርያ ወይም የዘር ናሙናን በጂን ባንክ፤ በመስክ ጂን ባንክና በዕፅዋት አፀድ ማንበር

የደንና ግጥሽ መሬት ዕፅዋት ናሙና የባህሪ ትንተና ማካሄድ

የደንና ግጥሽ መሬት ዕፅዋት ዝርያዎችን የክምችት ባህሪ በጥናት መለየት

የደንና ግጥሽ መሬት ዕፅዋት የዘቦታ ጥበቃ ማካሄድ

የደንና ግጥሽ መሬት ዕፅዋት ቆጠራና የዝርያ ስብጥር ለውጥ ጥናት ማካሄድ

የተራቆቱ ቦታዎችን በአገር በቀል ዘፎች እንዲያገግሙ ማድረግ

ከተፈጥሮ ቦታቸው የጠፉ የደን ዕፅዋት ዝርያዎችን መልሶ መተካት

የደንና ግጥሽ መሬት ዕፅዋት ናሙናዎችን ለልማትና ለምርምር ማሰራጨት

በደንና ግጥሽ መሬት ዕፅዋትና ስርዓተ ምህዳር ላይ ምርምር ማካሄድ

በጥምር ደንና እርሻ ዘፎች የግብርናውን ስርዓተ ምህዳር ማልማት

ዝርያዎች የዘር አቅርቦት በዘላቂነት እንዲሻሻል ከሚመለከታቸው አካላት ጋር መስራት

የእንስሳት ብዙሀን ሕይወት ዳይሬክቶሬት

የእንስሳት ብዙሀን ሕይወት እንዲጠበቅና በዘላቂነት ጥቅም ላይ እንዲውል ማድረግ

የእንስሳት ብዙሀን ሕይወት ያለበትን ደረጃ ማወቅ